

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2025

(skrajne daty)

Rok akademicki 2023/2025

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Retoryka w komunikacji
Kod przedmiotu*	IXC12/J
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Institut Polonistyki i Dziennikarstwa Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Lingwistyki Kulturowej i Komunikacji Społecznej
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów	studia drugiego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok drugi, semestr trzeci
Rodzaj przedmiotu	przedmiot do wyboru
Język wykładowy	język polski
Koordynator	Dr Grażyna Ewa Błachowicz-Wolny
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr Grażyna Ewa Błachowicz-Wolny (autorka programu), dr hab. prof. UR Bożena Taras

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	ZW – zaj. warszt.	Liczba pkt. ECTS
3								20	3

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia realizowane w formie tradycyjnej

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Wiedza, umiejętności i kompetencje w zakresie znajomości kształcenia językowo-kulturowego i komunikacyjnego zgodnie z wymogami obejmującymi program dotychczasowej edukacji studenta.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Kształcenie kompetencji nadawcy, konstruowanie różnogatunkowych wypowiedzi pisanych i mówionych, opartych na uwarunkowaniach retorycznych.
C2	Kształcenie poprawnego, sprawnego tworzenia tekstów własnych.
C3	Opanowanie technik wystąpień publicznych, metod negocjacji, umiejętności perswazji.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student/ka zna podstawowe pojęcia z zakresu komunikacji językowej, społecznej; ma wiedzę na temat roli języka jako narzędzia komunikowania i jego retorycznych uwarunkowań.	K_Wo1, K_Wo3
EK_02	Student/ka dobiera odpowiednie techniki argumentacji i dowodzenia do sytuacji i kontekstu wypowiedzi.	K_U01, K_U12
EK_03	Student/ka rozumie potrzebę ciągłego doksztalcania i rozwoju naukowego, potrafi określić cele i sposoby ich realizowania w ramach podejmowanych zadań badawczych.	K_K01

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Nie dotyczy

B. Problematyka zajęć warsztatowych:

Wprowadzenie do teorii komunikacji. Istota i modele procesu komunikacji, założenia i retoryczne aspekty. Retoryka - wiedza, sztuka, umiejętność. Miejsce i status retoryki we współczesnej komunikacji. Strategie nadawczo-odbiorcze. Intencje, założenia, umiejętność przekonywania, sztuka argumentacji, dyskusji. Prezentacje, wystąpienia okolicznościowe, publiczne – język, koncepcja, retoryka. Ocena wystąpień publicznych w świetle retorycznych odniesień, kultury języka, etyki.
--

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Retoryka a kultura żywego słowa: sztuka zapamiętywania i wygłaszania mowy.

Strategie potrzebne w autoprezentacji (językowe i niewerbalne środki wyrazu).

Kompetencja komunikacyjna, poprawność językowa.

Perswazja, manipulacja, metody i założenia(językowe i pozajęzykowe wykładniki perswazji i manipulacji).

Erystyka jako jedna z form prowadzenia sporów. Założenia i funkcje erystyki. Erystyka a etyka.

3.4 Metody dydaktyczne

Np.:

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów(projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

Zajęcia warsztatowe: analiza i interpretacja tekstów źródłowych, zebranych materiałów, praca w grupach, prezentacja multimedialna, dyskusja.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	Bieżąca ocena pracy studenta, obserwacja w trakcie zajęć, obecność i aktywność na zajęciach.	ZAJ. WARSZT.
EK_02	Samodzielna prezentacja (zebrany i opracowany materiał do wyboru przez studenta, obejmujący zakres materiału na zajęciach).	ZAJ. WARSZT.
EK_03	Rozmowa sprawdzająca - podsumowująca materiał opracowywany na zajęciach.	ZAJ. WARSZT.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

OCENA ZALICZENIOWA TO OCENA ŁĄCZNA Z PRACY PISEMNEJ (50%) ORAZ AKTYWNOŚCI I PRACY NA ZAJĘCIACH (50 %).

--

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	20
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	53
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

J. Bobryk, *Jak tworzyć rozmawiając. Skuteczność rozmowy*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1995.

M. Kochan, *Pojedynek na słowa. Techniki erystyczne w publicznych sporach*, Kraków 2005.

M. Korolko, *Sztuka retoryki. Przewodnik encyklopedyczny*, Warszawa 1990.

H. Lemmermann, *Komunikacja werbalna. Szkoła retoryki*, Wrocław 1997.

J. Lichański, *Co to jest retoryka?*, Kraków 1996.

R. Piętakowa, *Językowe strategie grzeczności w dyskusji*, w: J. Anusiewicz, M. Marcjanik (red.), *Polska etykieta językowa. Język a kultura*, t. 6, Wrocław, s.107-114.

W. Pisarek, *Wstęp do nauki o komunikowaniu*, Warszawa 2008.

R. Przybylska, R. Przyczyna, *Retoryka dziś. Teoria i praktyka*, Kraków 2001.

M. Rusinek, A. Załazińska, *Retoryka podręczna, czyli jak wnikliwie słuchać i przekonywująco mówić*, Kraków 2005.

A. Schopenhauer, *Sztuka prowadzenia sporów, czyli dialektyka erystyczna*, Warszawa 1996.

K. Szymanek, *Sztuka argumentacji*, Warszawa 2001.

A. Wiszniewski, *Jak przekonywująco mówić i przemawiać*, Warszawa 1996.

Literatura uzupełniająca:

E. Błachowicz, *Płotka w świetle teorii aktów mowy i zasad etyki komunikacji międzyludzkiej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2010 .

Dziennikarstwo i świat mediów, pod red. Z. Bauera i E. Chudzińskiego, Kraków 2004.

Goban-Klas T., *Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu*, Warszawa – Kraków 2002. (wybrane zagadnienia)

A. i M. Mattelart, *Teoria komunikacji*, Kraków 2002.

M. Peisert, *Formy i funkcje agresji werbalnej. Próba typologii*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2004.

Spółczesność informacyjna, pod red. L.W. Habera i M. Niezgody, Kraków 2005.

J. Wasilewski, *Retoryka dominacji*, Warszawa 2006.

D. Zdunkiewicz, *Akty mowy*, [w:] *Współczesny język polski*, pod red. J. Bartmińskiego, Lublin 2001, s. 269-280.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej